

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет філології

Кафедра світової літератури і порівняльного літературознавства

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Вступ до чеського літературознавства

Рівень вищої освіти – Перший (бакалаврський)
Освітня програма Чеська мова і література
Спеціальність 035 Філологія
014.038 Слов'янські мови і літератури
(переклад включно, перша –
чеська)
Галузь знань 03 Гуманітарні науки

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 29.08. 2024 р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Вступ до літературознавства
Викладач (-і)	Козлик Ігор Володимирович
Контактний телефон викладача	(0342) 59-61-44
Е-mail викладача	ihor.kozlyk@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	очний / вечірній
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС (90 год.)
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://test-d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Консультації проводяться відповідно до узгодженого графіка протягом навчального семестру. Можливі консультації через мережу Інтернет за попередньою домовленістю (Zoom, Cisco Webex)
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<u>Предметом вивчення</u> навчальної дисципліни є зона компетентності й базовий інструментарій науки про літературу. <u>Зміст дисципліни охоплює</u> галузеві складові сучасного літературознавства, висвітлені на пропедевтичному рівні.	
3. Мета та завдання навчальної дисципліни	
<u>Мета вивчення</u> дисципліни – увести студентів у коло основних (загальних і прикладних) теоретико-літературних питань, підготувати їх до спеціального вивчення історико-літературних курсів; забезпечити різносторонність філологічної освіти та загалом сприяти підвищенню інтелектуально-культурного рівня студентів. <u>Завданнями</u> даної дисципліни є засвоєння студентами основного категоріального апарату академічної науки про літературу (включаючи її модернізовані напрями), структуру сучасного літературознавства як гуманітарної науки; основні чинники і моделі на провідних рівнях художніх явищ та літературної еволюції; засвоєння практичних навиків практичного використання основного категоріального апарату літературознавства, аналізу художніх творів та літературного процесу у їхній іманентності та системі базових взаємозв'язків.	
4. Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов. Загальні компетентності: ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. ЗК 4. Здатність бути критичним і самокритичним. ЗК 5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями. ЗК 6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел. ЗК 7. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК 10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 13. Здатність проведення досліджень на належному рівні.	

Фахові компетентності:

ФК 1. Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ.

ФК 5. Здатність використовувати в професійній діяльності системні знання про основні періоди розвитку чеської літератури від давнини до XXI століття, еволюцію напрямів, жанрів і стилів, чільних представників та художні явища, а також знання про тенденції розвитку світового літературного процесу та української літератури.

ФК 8. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.

ФК10 Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.

5. Програмні результати навчальної дисципліни

ПРН 3. Організувати процес свого навчання й самоосвіти.

ПРН 7. Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.

ПРН 13. Аналізувати й інтерпретувати твори української та зарубіжної художньої літератури й усної народної творчості, визначати їхню специфіку й місце в літературному процесі (відповідно до обраної спеціалізації).

ПРН 15. Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.

ПРН 16. Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, уміти застосовувати їх у професійній діяльності.

ПРН 21. Дотримуватися правил академічної доброчесності.

6. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	12
практичні заняття	18
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
I	035 Філологія	1	Н

Тематика навчальної дисципліни

Тема	Кількість годин		
	Лекції	Практичне заняття	Самостійна робота
Тема 1. Літературознавство як наука: – визначення місце в загальній системі науки і в системі гуманітарних наук; – суспільна відповідальність науки про літературу як її специфічна функція.	2		
Тема 2. Літературознавство в Чехії.			4
Тема 3. Структура науки про літературу: – методологія літературознавства; основні принципи літературознавчого дослідження словесного мистецтва (пропедевтичний варіант систематизації); – історія літератури; – теорія літератури; – літературознавча компаративістика (порівняльне літературознавство); – текстологія;	2		

– літературознавство і літературна критика у площині питання про структуру науки про літературу – літературознавство й інші гуманітарні науки.			
Тема 4. Художній образ: – визначення; – елементарна модель; – структура; – головні риси; – варіанти класифікації; – характер цілісності; – справжня образність та псевдообразність.	2		2
Тема 5. Літературно-художній твір: – категоріальний ряд: художній текст – літературно-художній твір – художній світ; – твір як художня система; – літературний твір як художня система.	2		
Тема 6. Художнє мовлення к перший елемент системи твору красного письменства.		2	
Тема 7. Основні шляхи та засоби створення художньої образності.		2	
Тема 8. Категоріальний мінімум: лексичний рівень		2	
Тема 9. Категоріальний мінімум: тропи		2	
Тема 10. Категоріальний мінімум: синтаксичний мімі		2	
Тема 11. Категоріальний мінімум: фоніка		2	
Тема 12. Сюжет як другий елемент системи твору красного письменства. Композиція сюжету.			8
Тема 13. Ключові аспекти композиції літературно-художнього твору як цілісності в площині розрізнення мовленнєвої структури і естетичного об'єкта.			8
Тема 14. Категоріальний мінімум: строфіка		2	2
Тема 15. Стель як четвертий елемент системи твору красного письменства: – теорія літературного стилю О. В. Чичеріна.		2	2
Тема 16. Рівень ритміки художнього тексту: – ритмічна організація віршового мовлення; – ритмічна організація прозового мовлення.	2		4
Тема 17. Родожанрова класифікація літературних творів (рід – вид – жанр).			8
Тема 18. Поняття про суб'єкта мовлення та образ автора в художньому творі.			4
Тема 19. Походження мистецтва та його загальна специфіка.			4
Тема 20. Проблеми вивчення історико-літературного процесу.	2		2
Тема 21. Внутрішньолітературні зв'язки та різновиди взаємодій.		2	8
Тема 22. Поліфункціональність мистецтва слова.			4
Загальна к-сть годин:	12	18	60
7. Система оцінювання навчальної дисципліни			
Загальна система оцінювання	Оцінювання здійснюється за національною на ECTS		

навчальної дисципліни	шкалою оцінювання на основі 100-бальної системи. (Див.: пункт „9.3. Види контролю” «Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в ДВНЗ „Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”» (URL: https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2018/04/Polozhennia-pro-orhanizatsiiu-osvitnoho-protsesu-ta-rozrobku-osnovnykh-dokumentiv-z-orhanizatsii-osvitnoho-protsesu-v-DVNZ-«Prykarpatskyi-natsionalnyi-universytet-imeni-Vasyliya-Stefanyka».pdf)). Оцінювання здійснюється у формах поточного та підсумкового контролю.
Практичні заняття	Оцінюється відвідуваність та робота на усіх 9 заняттях упродовж семестру за 5-бальною шкалою.
Умови допуску до підсумкового контролю	Аспірант вважається допущеним до підсумкового контролю з дисциплін освітньо-наукової програми, якщо він виконав усі види робіт, передбачені навчальним планом і набрав не менше 50 балів.
Підсумковий контроль	Форма контролю - екзамен. Форма задачі - змішана. Оцінюється ступінь відповідності відповіді параметрам методологічної „план-карти” наукового дослідження та здатність проектувати матеріал курсу на площину власної наукової роботи
8. Політика навчальної дисципліни	
Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У випадку таких подій – реагування відповідно до „Положення 1” (URL: https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/10/положення-про-запобігання-плагіату-у-ДВНЗ-Прикарпатський-національний-університет-імені-Василя-Стефаника.pdf) і „Положення 2” (URL: https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/02/code_of_honor.doc)	
9. Рекомендована література	
1. Козлик І. Літературознавчий аналіз художнього тексту/твору в умовах сучасної міжнаукової та міжгалузевої взаємодії. Брно, 2020. С.151–219. URL: https://drive.google.com/file/d/1NNDEs5RaH7HZf1bf9jKMRIwSO53621Jr/view?usp=sharing 2. Козлик І. В. Методологічні аспекти теорії літературного стилю О. В. Чичеріна. (Repetitorium до теми). Івано-Франківськ: Симфонія форте, 2010. 44 с. URL: https://mega.nz/#!QSw1HQRA!9Qsous66ZoarINqm_fd8tOo9QfJmp6rZqaYEa0csqgI 3. Галич О., Назарець В., Васильєв Є. Теорія літератури: підручник / за наук. ред. О. Галича. Вид 3-є, стереотипне. Київ: Либідь, 2006. 488 с. 4. Лексикон загального та порівняльного літературознавства / керівник проекту та гол. ред. А. Волков. Чернівці: Золоті литаври, 2001. 636 с. 5. Літературознавчий словник-довідник / за ред. Р. Т. Гром’яка й ін. Друге вид., випр. і доп. Київ: ВЦ «Академія» 2007. 752 с.	

Викладач: Козлик Ігор Володимирович, доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри світової літератури і порівняльного літературознавства